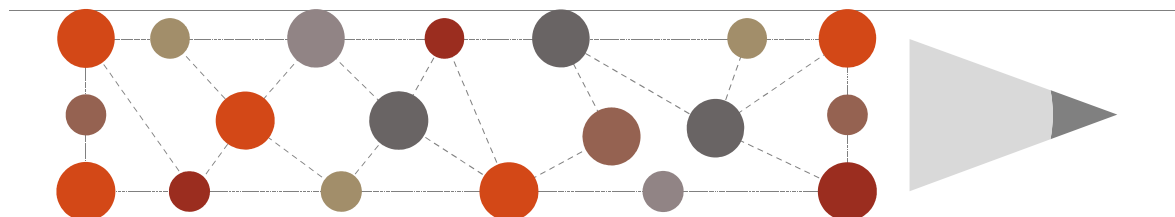

Attīstība budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaitē un pārskatu sagatavošanā

Rīga, 2018. gads

Laila Kelmere

- ! Eiropas Komisijas secinājums – dalībvalstu grāmatvedības uzskaites atšķiras, nav harmonizētas, un finanšu dati nav viegli salīdzināmi savā starpā

Starptautiskie standarti

- **IFRS**

**International
Financial Reporting
Standards**

- **IPSAS**

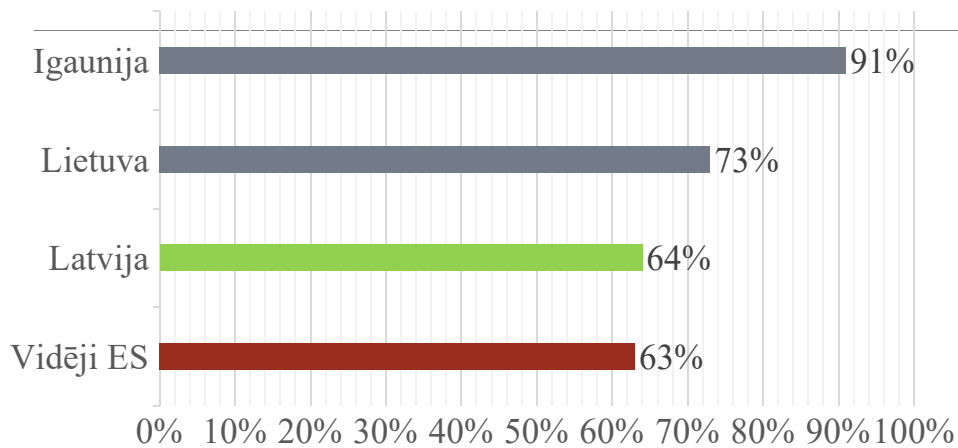
**International Public
Sector Accounting
Standards**

Starptautiskie Publiskā
sektora grāmatvedības
standarti (SPSGS)

- **EPSAS**

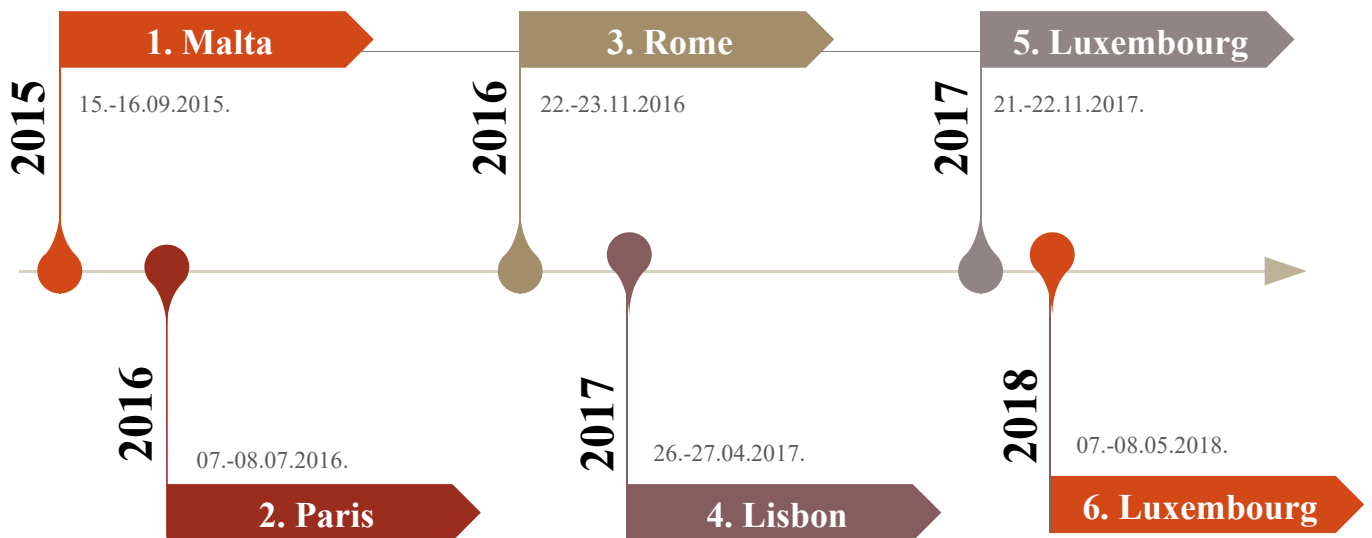
**European Public
Sector Accounting
Standards**

Eurostat pētījuma rezultāti par Baltijas valstīm

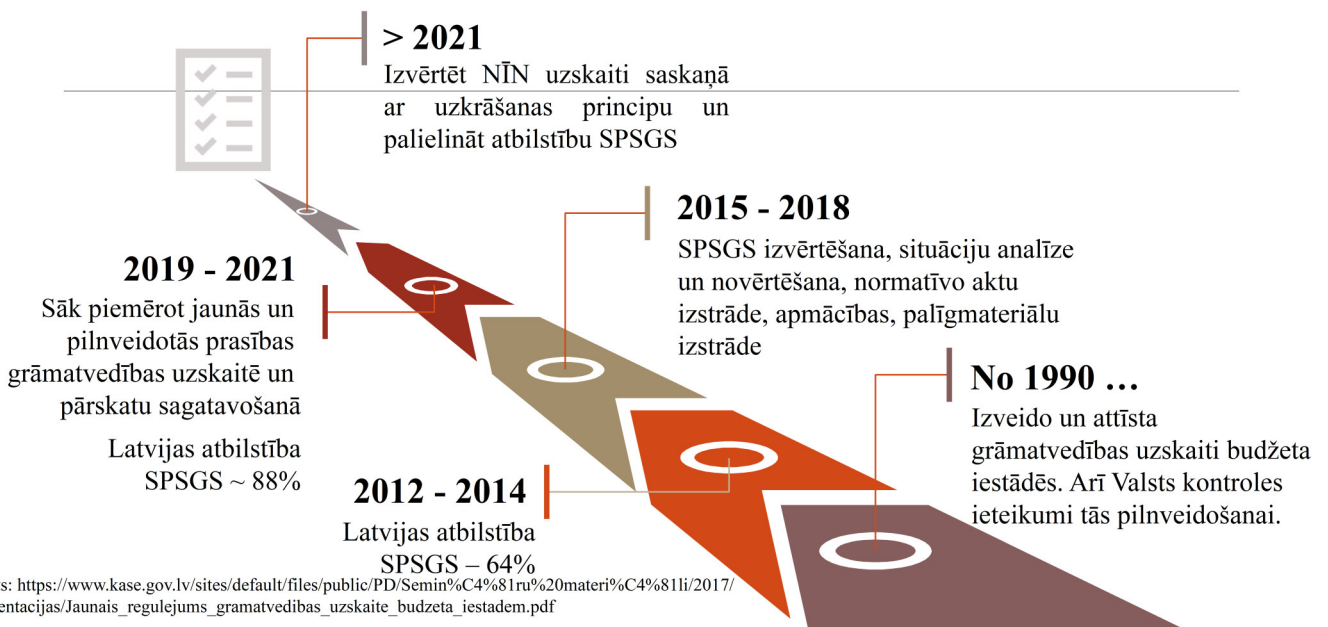
Eurostat 2012.gada pētījums par atbilstību Starptautiskiem Publiskā sektora grāmatvedības standartiem

EPSAS darba grupa

Avots: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/epsas/expert-groups>

Latvijā

Avots: https://www.kase.gov.lv/sites/default/files/public/PD/Semin%C4%81ru%20materi%C4%81li/2017/Prezentacijas/Jaunais_regulejums_gramatvedibas_uzskaites_budzeta_iestadem.pdf

MK noteikumi izstrādāti saskaņā ar

- Jaunās politikas iniciatīvu «Finanšu uzskaites procesu standartizācija valsts un pašvaldību iestādēs nodrošināšana» (2015 – 2018.gads), lai nodrošinātu finanšu pārskatu atbilstību SPSGS;
- Valsts kontroles revīziju ietvaros izteikti ieteikumiem, piemēram, lai nodrošinātu, ka:
 - nekustamie īpašumi ir nodalīti un uzskaitīti kā pamatlīdzekļi vai ieguldījuma īpašumi;
 - VID administrēties ieņēmumi tiktu uzskaitīti saskaņā ar uzkrāšanas principu;
 - tiek atklāta informācija par valstij aktuāliem tiesas procesiem;
 - ir noteiktas iekšējās kontroles prasības, kuras sniedz pārliecību, ka pašvaldību grāmatvedības uzskaitē un pārskati ir atbilstoši normatīvu aktu prasībām (papildināt apliecinājumu) u.c.

Grāmatvedības uzskaites kārtība, piemēram:

Nekustamo īpašumu uzskaitē jānodala:

- pamatlīdzekļi - īpašumi, kas izmantoti funkciju nodrošināšanai;
- ieguldījuma īpašumi – nav izmantoti funkciju nodrošināšanai

Jānodala bioloģiskie aktīvi, kurus izmanto:

- lauksaimnieciskajā darbībā;
- zinātniskās pētniecības, izglītības, transporta, izklaides vai atpūtas vai drošības un kontroles mērķiem.

**MK
13.02.2018.
noteikumi
Nr. 87**

Ar 01.01.2021. VID veiks tā administrēto valsts budžeta nodokļu un uzņēmējdarbības riska valsts nodevas ieņēmumu uzskaiti saskaņā ar uzkrāšanas principu

Ieviestas prasības finanšu instrumentu uzskaitē

Precizēta transfertu uzskaitē

Gada pārskata sagatavošanas kārtība, piemēram:

MK 19.06.2018. noteikumi Nr. 344

Strukturizēts finanšu pārskata skaidrojums

- Atvieglos darbu grāmatvežiem;
- Vieglāk savstarpēji salīdzināt starp dažādām iestādēm;
- Noteikts minimālais atklājamās informācijas apjoms.

Notikumi pēc bilances datuma

- Novērtē – koriģējoši vai nekoriģējoši;
- Ja nepieciešams, iekļauj pārskatā līdz tā apstiprināšanai publiskošanai vai informē iestādi, kura veic konsolidāciju.

Tiesvedības

- Informācijas atklāšanas prasības par tiesvedībām ārvalstu, starptautiskajās un citās tiesu institūcijās, ja ir ticams, ka tiesvedības rezultātā būs nepieciešams resursu izlietojums tiesas nolēmuma izpildei.

Gada pārskata sagatavošanas kārtība, piemēram (2):

Apliecinājums

- Sniedzot apliecinājumu par gada pārskatā sniegtās informācijas patiesumu, iestādes vadītājs, iestādes atbildīgais finanšu darbinieks apliecina, ka:
 - grāmatvedības uzskaitē notiek un gada pārskats ir sagatavots atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
 - grāmatvedības uzskaites process ir organizēts tā, lai grāmatvedības sniegtā informācija ir patiesa, salīdzināma, savlaicīga, nozīmīga un saprotama.
- Apliecinājums akcentē, kādi preventīvie procesi jāorganizē iestādē, lai sagatavotu kvalitatīvu gada pārskatu.

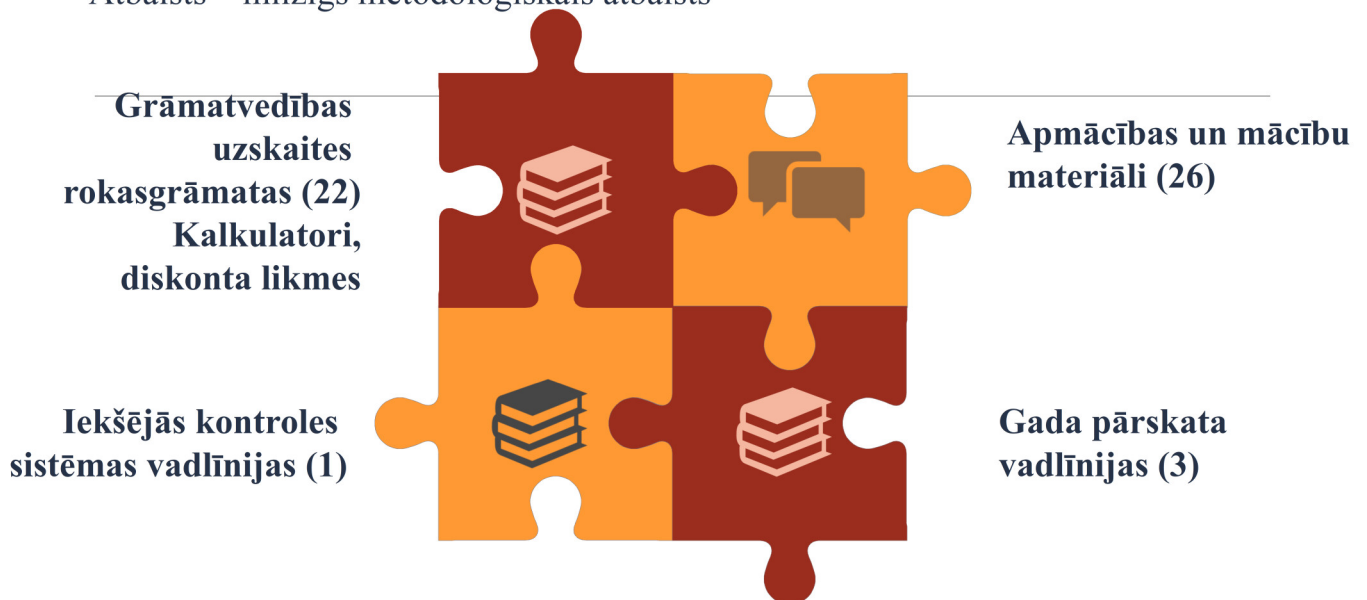
Skatīt
apliecinājumu

Papildus ieguvumi:

- Terminu skaidrojumi
- Iespēja samazināt administratīvo slogu:
 - lēmumu var pieņemt iestādes vadītāja noteiktais speciālists un atsevišķos gadījumos var neveidot komisiju;
 - strukturizētais finanšu pārskata skaidrojums – samazina manuālo darbu pie finanšu pārskata skaidrojuma apkopošanas;
 - lai mazinātu manuālu datu ievadi ePārskatos un nodrošinātu datu importu no grāmatvedības uzskaites sistēmām, Valsts kase definē pārskatu elektronisko apmaiņas faila formātu.
- MK noteikumos par grāmatvedības uzskaites kārtību sniegts plašāks dažādu procesu skaidrojums un pa soļiem izskaidrotas darbības.
- Privātā sektora grāmatvežiem būs vieglāk iesaistīties grāmatvežu darbā budžeta iestādēs.

- Atbalsts – milzīgs metodoloģiskais atbalsts

Papildus ieguvumi (2):

Apmācības finanšu
speciālistiem, vadlīniju
precizēšana

03

Sagatavoti jauni MK
noteikumi budžeta iestāžu
grāmatvedības uzskaitē un
pārskatu sagatavošanā

01

04

Ar 01.01.2019. sāk
piemērot. Izmanto iespēju
optimizēt dažādus procesus.
Nodala speciālista un
grāmatveža atbildību
lēmumu pieņemšanā.
Pilnveido grāmatvedības
uzskaiti un pārskatu
atbilstību SPSGS.

02

Saskaņo un apstiprina
jaunos MK noteikumus.
Izstrādā vadlīnijas un
mācību materiālus.

Starptautiskās tendences grāmatvedībā

- Grāmatvedības izmaiņas ir neizbēgamas šādu iemeslu dēļ:
 - pieaugošs aicinājums konkurēt uzņēmējdarbībā, uzlabojot tā vadību;
 - robotizēšanas procesu pieaugums;
 - pieaug vides prasības un globalizācijas procesi.
- Nākotnē automatizēto:
 - grāmatvedības pakalpojumu pieaugums: 80%
 - revīzijas pakalpojumu pieaugums: 45%
 - konsultāciju pakalpojumu pieaugums: 22%

- Informācijas tehnoloģijas neuzņemsies par grāmatveža / finanšu speciālista darbu, bet drīzāk to koriģēs.
- Roboti neaizstās radošos darbiniekus, kuri spēj sniegt konsultācijas, ieteikumus, risināt sarežģītas biznesa situācijas.
- Mums vajag savus grāmatvežus (vietējos).

Paldies par uzmanību!

Attīstība budžeta iestāžu grāmatvedības
uzskaitē un pārskatu sagatavošanā
Rīga, 2018. gads

Autore/lektore:
Laila Kelmere
LLU vieslektore, GFK docente
E-pasts: laila.kelmere@gmail.com
Tālrunis: +371 29366193